

Alegerile din 3 martie

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Nava

ALBINA

REVISTA SAPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Seria II • Anul 65 • Nr. 792 • Miercuri 27 februarie 1963 • 8 pagini — 15 bani

La 3 martie vor avea loc alegerile de deputați în sfaturile populare ale orașelor raionale și ale comunelor. Din doi în doi ani, potrivit prevederilor legii, această primă duminică a lunii martie se înscrie în calendarul nostru ca o sărbătoare deosebită: a votului prin care întărim succesele tot mai de seamă obținute sub conducerea partidului, pe tărîmul zidirii vieții noi.

În fața fiecărui alegător de la sate, comune sau orașe raionale stă deschisă cartea atîtor victorii socialiste. Despre victoriile de pînă acum și despre cele de mîine au vorbit cu mîndrie mulți din cei peste 5 milioane de oameni ai muncii care au participat la adunările pentru desemnarea candidaților Frontului Democratiei Populare.

Industria țării noastre înregistrează ritmuri susținute de creștere în toate ramurile, înflorind spre bunăstarea poporului. Valoarea producției industriale planificată pentru 1963 este mai mare, față de prevederile șesenalului, cu aptoape 9 miliarde lei.

Agricultura va primi în 1963, un număr de peste 10 mii tractoare, 10 mii semănători și 5.500 combine. Cantitățile de îngrășăminte chimice livrate unităților agricole socialiste vor fi cu 55 la sută mai mari decît în anul 1962.

Nu există ramură a economiei noastre naționale care să nu poarte pecetea înfloririi continue. Iar ridicarea pe trepte mai înalte a potențialului economic al patriei se împletește în mod fericit cu creșterea nivelului de trai al fiecăruia dintre noi.

Chiar în aceste zile, numeroase grupuri de oameni ai muncii, printre care și colectiviști din toate colțurile țării, participă la excursii organizate prin O.N.T. Carpați. Inseși aceste excursii constituie o noutate pentru acei cărora, odinioară, părăsirea în asemenea scopuri a urbei natale sau a satului le-ar fi fost imposibilă sau, în cel mai bun caz, li s-ar fi părut nechibzuită. Se știe doar că mulți țărani vîrstnici au ajuns să vadă trenul abia în anii noștri!

Cît despre itinerariul excursiilor, oricare ar fi el, în orice parte a țării ar duce, străbate pretutindeni localități înnoite, fie că e vorba de sate, fie că e vorba de vechile țiguri unde altădată „nu se întîmpla nimic”.

N-a mai rămas nici urmă din starea de înapoiere a satului „gospodărit” pe vremuri de primarii și consilierii comunalni, oameni ai moșierului. Satul de astăzi, satul socialist are o înălțare demnă, un aspect civilizat.

La buna lui gospodărire contribuie cu pricepere oamenii înconjurați de cea mai înaltă stimă și prețuire — frunțașii în producție și în rezolvarea sarcinilor obștești. Pe aceștia i-au desemnat masele de oameni ai muncii, candidații ai F.D.P. în alegerile din 3 martie a.c.

Alegîndu-l pe cel mai gospodari dintre gospodari, acordînd încrederea lor cetățenilor pe care și-i vor deputați, masele de oameni ai muncii contribuie la întărirea sfaturilor populare, organe locale ale puterii de stat și la îmbunătățirea continuă a activității lor.

Problemele legate de munca sfaturilor populare, de gospodărirea comunelor și orașelor raionale, interesează în gradul cel mai înalt pe orice cetățean. Această s-a văzut cu prisosință, o dată mai mult, din participarea activă a maselor la manifestările prilejuite de campania electorală. Alegătorii au dezbătut larg și multilateral problema atragerii continue în jurul sfaturilor populare a unor mase tot mai largi de cetățeni, pentru buna desfășurare a treburilor obștești.

Tocmai pe acest tărîm al muncii creatoare se vor întări și mai mult legăturile sfaturilor populare comunale și ale orașelor raionale cu masele largi.

Alegători și aleși, oamenii muncii de la orașe și de la sate își vor spori eforturile și vor da noi dovezi de hărnicie și inițiativă creatoare în lupta pentru înlăturarea hotărîrilor Partidului Muncitoresc Român.

Sărbătoarea alegerilor din 3 martie va sta de aceea sub semnul entuziasmului și hotărîrii cu care poporul muncitor condus de partid pășește pe luminosul drum al desăvîrșirii construcției socialiste.

Declarația C.C. al P.M.R.

Oamenii muncii din Republica Populară Romînă au primit cu indignare știrile privind valul de teroare și represiunea sîngeră ce au loc în prezent în Irak.

Arestările și numeroasele asasinat cărorora le cad jertfă democrației, patrioții, partizanii păcii, comuniștii, activiștii de seamă ai organizațiilor obștești stîrnesc protestul unanim al forțelor progresiste și iubitoare de pace din lumea întreagă. Aceste nelegiuri, săvîrșite sub paravanul anticomunismului, sînt îndreptate împotriva drepturilor și libertăților democratice ale poporului, a independenței țării, slăbesc mișcarea național-democratică irakiană, făcînd jocul reacțiunii și cercurilor imperialiste.

Partidul Muncitoresc Român, exprimînd sentimentele întregului nostru popor, care și-a manifestat întotdeauna solidaritatea cu lupta poporului irakian pentru independență națională și progres social, condamnă cu hotărîre acțiunile de exterminare a comuniștilor, democraților, patrioților irakian. El își exprimă convingerea că, unindu-și strîns rîndurile, încercatul popor irakian va face să triumfe cauza sa dreaptă — cauza tuturor popoarelor iubitoare de libertate și pace.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI
MUNCITORESC ROMÎN

LĂUTA

Cu trup de față mare, e lăuta.
Ascultă-mi-o Ileană și Ruxandă,
cum cîntă Alunelul și Bătuta
și cum le schimbă, vie, în Ciuleandă.

Ea-mbătrîni la piept cu lăutarii
și-a plîns odată pe la nunți sărace,
de-aceea azi se-nțrece-n alte arii
și n-are somn de loc și n-are pace.

Dăm pe arcușul neted cu sacizul
ca struna mai cu foc să ne desfete,
și să ne fle-mbietor surîsul
ca o garoafă-n părul unei fete.

Dăm cu saciz și pasul bate lutul
și freamătul se iscă-n bătătură.
Cu cîntece aproape e sărutul
cum e paharul care-l duci la gură.

Prietenă de sărbători, lăuta
pe care-o știe de demult cîmpia,
atîtea întîmplări ea cunoscut-a
cu lacrimi multe sau cu bucuria.

Să vie deci, adusă subsuoară,
trezește-o cu arcușul tău, vecine,
și fă să cînte-n liniștea de seară
lingă tarla, să crească griul bine.

Această seară, minunată fi-va
și noi vom pomeni-o totdeauna.
Va asculta întregă colectiva
cum îți se joacă sufletul cu struna.

AL. ANDRIȚOIU

Cu încredere în viitor,

Fotografie de T. IOANES

CANDIDATI AI FRONTULUI DEMOCRATIEI POPULARE

Constantin Aanică, colectivist, candidat în circumscripția electorală nr. 16 Onișcani (Bacău)

Ioana Moroșanu, membră a g.a.c. din Trifești, regiunea Bacău

Veronica Ciomirtan, colectivistă, candidată în circumscripția nr. 3 Corlăteni-Dorohoi

Gheorghe Cherecheș, secretarul organizației de bază P.M.R. a g.a.c. din Acîș (Maramureș)

Sabin Turtureanu, învățător în comuna Doba, regiunea Maramureș

SEARĂ INSTRUCTIVĂ

Serile de întrebări și răspunsuri au devenit familiare colectivștilor milionari din Nicolești, raionul Rîmnîcu Sărat, așa încît invitația pe care le-a făcut-o Radu Manea, directorul căminului cultural, de a participa la începutul acestei luni la o asemenea manifestare, li s-a părut nu numai firească, dar și atrăgătoare. Invitația adresată atât prin afișele din sat cât și prin anunțarea serii, cu prilejul altor manifestări culturale, a fost însoțită și de activitatea intensă de culegere a întrebărilor. Înștiințați că problemele care vor fi dezbătute se vor referi la posibilitățile de a îngrășa cât mai bine ogorul pentru ca însămințările de primăvară să dea rod bogat, și la creșterea și îngrijirea tineretului taurin, colectivștii și-au formulat în scris întrebările, le-au dat directorului căminului și au așteptat cu nerăbdare seara în care aveau să primească răspunsuri competente la nedumeririle lor. În răstimpul acesta, Ion Duță, inginerul zootehnic și Toma Păun, tehnicianul agronom al gospodăriei au studiat temeinic problemele ridicate în întrebările primite, pregătind astfel răspunsuri documentate.

În seara aceea s-au adunat aproape două sute de colectivștii. Mai erau de față și Grigore Conachi, președintele gospodăriei agricole colective, Gică Ralea, directorul școlii, cadre didactice și intelectuali din comună.

Rînd pe rînd, colectivștii care au pus întrebări, au primit răspunsurile cuvenite. Așa, de pildă, pe brigadierul Anton Necula, de la ferma zootehnică, îl interesa: „Dacă tineretul taurin trebuie hrănit numai în funcțiile de vîrstă ori și de gradul de dezvoltare al fiecărui animal în parte?”. Soția sa, Lina Necula, din aceeași brigadă, era preocupată să afle: „Care sînt cele mai frecvente boli ale tineretului taurin și cum trebuie ele combătute?”. Colectivistul Costache Botezatu voia să știe: „Dacă la administrarea îngrășămintelor e bine să se țină seama numai de soiul plantei ce va fi semănat ori și de gradul de fertilitate al solului respectiv?”, iar un alt colectivist, Ion Nichifor, a pus următoarea întrebare: „Ar fi oare posibil ca la gospodăria agricolă din Nicolești să se obțină hibridi dubli de porumb?”.

Alternînd răspunsurile din domeniul agriculturii cu cele referitoare la zootehnie, inginerul Ion Duță și tehnicianul Toma Păun au reușit să trezească interesul tuturor celor prezenți și să le ofere încă un bun prilej pentru îmbogățirea cunoștințelor lor profesionale. Răspunsurile s-au referit în bună măsură și la sarcinile concrete ce stau în fața colectivștilor din Nicolești, cuprinzînd indicații prețioase cu privire la metodele ce trebuie aplicate pentru sporirea producției la hectar și dezvoltarea sectorului zootehnic.

LIANA MAXY

Cronica filmului

„LUPENI 29”

De cîteva zile, pe ecranele Capitalei rulează noua producție romînească „Lupeni 29”. Filmul a fost primit cu multă căldură de publicul bucureștean. Săliile mereu pline și comentariile entuziaste care urmează după fiecare vizionare confirmă faptul că „Lupeni 29” a trecut cu deosebit succes examenul în fața spectatorilor.

Pentru a scrie scenariul unui film închinat eroicilor lupte din 1929 ale minerilor din Valea Jiului, Nicolae Tic, Eugen Mandric și Mircea Drăgan au fost nevoiți să cerceteze o mulțime de documente de arhivă. Dar reușita unei fresce profund umane s-a datorat faptului că scenariul s-a definitivat abia acolo, la Lupeni. De la martorii oculari ai evenimentelor care au zguduit în 1929 așa-numita pe atunci „Vale a plîngerii”, scenariul a căpătat o serie de amănunte semnificative care i-au dat culoare și o adevărată autenticitate. În Lupeni de astăzi, printre noile blocuri muncitorești, printre copiii zburdînd fericiți în scuarurile pline de flori, au înflorit-o cineștii pe Ana Golcea, văduvă a unui luptător comunist, căzut eroic în anul marilor lupte pe care le evocă pelicula. Pornind de la tragedia adevărată a acestei femei căreia orînduirea burghezo-moșierească nu i-a hărăzit decît suferinți, umilinți și zăbrance de doliu, scenariul povesteste destinul tragic dar

înălțător al unora dintre cei mai buni fii ai clasei muncitoare care au ridicat, sub conducerea partidului, steagul luptei pentru adevăr și pentru un trai mai bun. Marele merit al scenariului și ca urmare al filmului, este că — relatînd aceste pagini glorioase din istoria clasei noastre muncitoare — nu s-a mulțumit a fi numai un documentar istoric care să illustreze evenimentele, ci le-a înfățișat filtrate prin destinele omenesii ale eroilor, decurgînd firesc și obligatoriu din viața lor. Împletind astfel evenimentele politice cu scenele de fiecare zi, filmul înfățișează veridic creșterea conștiinței de clasă a minerilor și rolul determinant al comunistilor, reușind o operă fără retorism de prisos, convingătoare.

Regizorul Mircea Drăgan a știut să conducă cu măiestrie trecerea de la soarta unui individ la înfățișarea generalizată a epocii, a unității și luptei masei, la soarta colectivității. Împreună cu operatorul Aurel Samson (să ne amintim și de fructuoasa lor colaborare la „Setea”) regizorul a realizat scene de o amploare nemiștină încă în cinematografia noastră. De altfel, pentru acest film și-au dat concursul mii de mineri din Valea Jiului, printre care și participanții la greva din 1929. Numai la secvența zguduitoare a înmormîntării — care va intra fără îndoială în anto-

logia filmului romînesc — au participat douăsprezece mii de persoane. Aici, ca și în secvențele ocupării uzinei electrice sau în cea a înfruntării dintre greviști și armată, actorii anonimi care au întruchipat de fapt personajul principal al filmului — masa — s-au achitat, sub mîna sigură a lui Mircea Drăgan, cu mult brio de sarcina lor dificilă.

Cît privește realizările actricești, se poate afirma că toate rolurile, de la cele principale și pînă la personajele episodice, se bucură de o interpretare la un înalt nivel, o întreagă serie de actori avînd reușite deosebite în redarea cu autenticitate a figurilor de muncitori sau în compozițiile lipsite de orice schematism ale personajelor negative. Se impune totuși, în mod deosebit, artistul emerit Ștefan Ciubotărașu în rolul lui „nea Varga”, unul din cei mai încercați luptători comunisti din perioada eroicelor lupte. Printr-un joc profund interiorizat, fără grandilocvență, studiînd fiecare detaliu în amănunțime, actorul ni-l redă pe Varga ca pe un om chibzuit și dirz, plin de înțelegere și de sensibilitate, întruchipînd poate pe cel mai reușit erou comunist din filmele noastre. De asemenea, actorii Lica Gheorghiu și Colea Răutu (Ioana și Petre Letean) realizează cele mai bune roluri din creația lor cinematografică, acordînd personajelor respective mult firesc și sobrietate specifice trăirii cinematografice.

„Lupeni 29” este o realizare cinematografică de proporții deosebite, atât ca întindere, ca desfășurare de forțe, cît și ca reușită artistică. Un film închinat celor mai scumpe tradiții ale partidului nostru, o operă profund răscolitoare despre mărețele pilde ale luptelor eroilor clasei muncitoare.

VLADIMIR PANĂ

Scenă din film.

S-a împlinit aproape anul de la terminarea colectivizării agriculturii, mărețul eveniment din istoria poporului nostru, se împlinesc zilele acelea patrusprezece ani de la istorica Hotărâre a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 3-5 martie 1949, care a arătat țărănimii noastre muncitoare calea fericirii și buneistării.

Am avut cinstea să particip la marea sărbătoare care a avut loc anul trecut la sfârșitul lunii aprilie, cu prilejul terminării colectivizării agriculturii, la care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej făcând bilanțul celor treisprezece ani de muncă și luptă spunea:

„În prima etapă a revoluției populare, partidul a pus în centrul programului de transformare democratică a țării lupta pentru exproprierea pământului moșieresc și împărțirea lui țărănimii muncitoare. În focul ei s-a încheiat alianța trainică dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare. Lichidarea prin reforma agrară a rămașilor feudale în agricultură și desființarea moșierimii ca clasă au însemnat rezolvarea sarcinilor fundamentale a desăvârșirii revoluției burghezo-democratice, au creat premisele pentru trecerea la împlinirea revoluției socialiste”.

Lupta pentru exproprierea pământului moșieresc nu s-a făcut fără rezistența înverșunată a moșierimii, a burgheziei, a fostelor partide istorice, care prin toate mijloacele încercau să sperie țărănimia, să o înșele, să o întorcă de pe calea pe care ea pornise la îndemnul și sub conducerea Partidului Comunist Român.

Unul din fostele partide „istorice”, care în acea vreme încerca să-și spele fața terfelită de-a lungul anilor de guvernare dintre cele două războaie mondiale, cit și în timpul colaborării cu fascismul, și care se sprijinea pe chiaburime, publicându-și un fel de program, prin octombrie 1944, în ziarul său scria: că „simțul de proprietate este atât de natural la om ca văzul, auzul, mirosul”, de aceea ziceau ei, partidul (lor) „respinge ideea proprietății colective, ca fiind contrară cu natura omenească”.

Aceste false teorii, aceste gogorițe cu care voiau ei să împieze capul țărănimii noastre, n-au împiedicat însă țărănimia să păsească cu încredere alături de Partidul Comunist Român și să înfăptuiască în alianță cu clasa muncitoare și sub conducerea partidului ei încercat, exproprierea pământurilor moșierești, confiscarea și împărțirea lor.

Într-o nouă etapă a revoluției noastre, partidul nostru călăuzindu-se după învățătura lui Lenin a arătat maselor muncitoare de la orașe și de la sate că „mica producție de mărfuri generează în mod inevitabil în proporție de masă capitalism și burghezie, că pentru victoria deplină a noii orinduirii, socialismul trebuie construit nu numai la orașe, ci și la sate” (Gh. Gheorghiu-Dej, Raport prezentat la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, 29 aprilie 1962).

Încrederea în capacitatea țără-

CHEZĂȘIA BELȘUGULUI

rănimii noastre muncitoare, de a pricepe legile de dezvoltare a istoriei, în simțul ei minunat de a se orienta și a păși pe drumul progresului, au făcut ca partidul să desfășoare neabătut „o muncă îndelungată și răbdătoare pentru a convinge țărănimia muncitoare să-și unească micile gospodării în marile gospodării agricole socialiste”. Și treptat — treptat, continuu, pe măsura convingerii țărănimii de a trece pe drumul agriculturii socialiste și pe măsura creării bazei tehnice-materiale necesare, procesul de transformare socialistă a agriculturii creștea, se amplifică, pentru ca el să capete încoronarea din primăvara anului trecut.

La sesiunea din aprilie anul trecut a luat cuvântul și scriitorul Demostene Botez, care în cuvinte frumos meșteșugite vorbea despre „victoria țărănilor asupra lor înșiși, asupra tiraniceii obsesii a proprietății individuale a pământului sub stăpânirea căreia suferiseră atât de crunt”. Și-n continuare, scriitorul spunea: „Sărbătorim azi și eliberarea pământului, care s-a zbatut atât de strâns ferecat de haturi și peste a cărui sărăcie se aruncaseră macaturile pestrițe să ascundă sub florile galbene ale rapiței sălbatice, mizeria de unul singur”.

Mi-au căzut mai zilele trecute sub ochi câteva cifre privitoare la dezvoltarea în ultimii ani a unor gospodării colective de prin diferite regiuni ale țării. Să-mi fie iertat că voi fi nevoit să apelez la cifre; mi se pare însă că și ele au poezia lor. În anul 1959 gospodăria agricolă colectivă din Codlea, regiunea Brașov, avea un fond de bază de vreo 3.000.000 lei iar veniturile bănești realizate de colectivisti erau cam de aceeași mărime, ba erau chiar ceva mai mari. Veniturile bănești la fiecare o sută de hectare erau de 256.951 lei. În anul trecut fondurile de bază ale gospodăriei au crescut la 7.756.000 lei. În numai trei ani de zile deci averea gospodăriei s-a făcut mai bine de două ori și jumătate mai mare. Veniturile bănești au crescut și ele în aceeași proporție, ajungând la suma de lei 7.363.000, iar veniturile bănești la o sută de hectare ridicându-se la 377.396 lei în 1962.

Gospodăria colectivă „Viața Nouă” din comuna Sintana, regiunea Crișana, a ajuns anul trecut să înregistreze un fond de bază de treisprezece milioane două sute zece mii lei, valoarea fondului de bază atingând 430.996 lei la suta de hectare. Veniturile bănești ale gospodăriei au fost anul trecut de opt milioane patru sute de mii lei.

La Ceacu (Călărași, regiunea București), în 1960 fondul de bază era de aproape cinci milioane opt sute de mii lei, pentru că numai în doi ani s-a ajuns la 9.276.985 lei, veniturile bănești ale gospodăriei ajungând la 10.859.933 lei (293.513 lei la suta de hectare).

Cifrele de mai sus vorbesc ele singure despre pricepera

țărănimii noastre collectiviste de a-și organiza munca în colectiv, despre munca plină de dragoste a acesteia, despre foloasele muncii înfrățite. Și faptele de mai sus nu sînt exemple izolate. Fondurile de bază ale gospodăriilor colective din Dobrogea au crescut în perioada anilor 1959-1962 de la cifra de 281.736.000 lei la cifra de 655.000.000 lei, valoarea produselor valorificate crescînd de la 244 milioane lei în 1959 la peste 624 milioane anul trecut.

Și acum un fapt divers și la prima vedere nesemnificativ în

de CONSTANTIN PRISNEA

cadru însemnărilor de față. Zilele trecute s-a încheiat la București cel de-al doilea concurs republican de vinuri. Gospodăriile colective s-au prezentat și ele cu 52 de probe — alături de gospodăriile agricole de stat, de stațiunile experimentale ale institutului de cercetări hortiviticole, alături de centrele școlare. Rezultatele sînt deosebit de semnificative. Două din probele prezentate au luat medaliile de aur, patruzeci și două de probe, adică majoritatea covârșitoare a probelor prezentate au primit medaliile de argint iar două, medaliile de bronz. Așadar, pe fruntea co-

lectivelor noastre viticole strălucite aur și argintul unor premii, care n-au fost cîștigate numai cu trudă, dar și cu pricepere, cu grijă, cu talent.

Au trecut patrusprezece ani de la istorica plenară a Comitetului Central al partidului nostru, și timpul a dat dreptate înțelepciunii partidului, justetei hotărârii lui de atunci. S-au dovedit cit de false și cit de mincinoase, cit de fățarnice erau făgăduielile liberalilor, național-țărăniștilor și tuturor acelora care-i urmau. Cui nu i-ar veni astăzi să ridă, să ridă cu hohote, de ideea că „cică simțul de proprietate individuală, bineînțeles ar fi tot așa de natural la om ca văzul, auzul, mirosul”?

Cui nu-i vine astăzi a ride de gogorița că: „ideea proprietății colective ar fi — vezi doamne — contrară cu natura omenească”?

În anii aceștia, în rîndurile țărănimii noastre au avut loc transformări uriașe. Cinematograful, radio-ul și televiziunea, biblioteca și cartea, mișcarea artistică de amatori, conferința și cursurile agrozootehnice de masă, uriașa muncă politică de masă desfășurată de partid, ca și schimbările care au avut loc în starea materială a țărănimii, au transformat-o într-o altă țărănimie colectivistă, cu o altă mentalitate, cu o altă înțelegere, cu alte perspective.

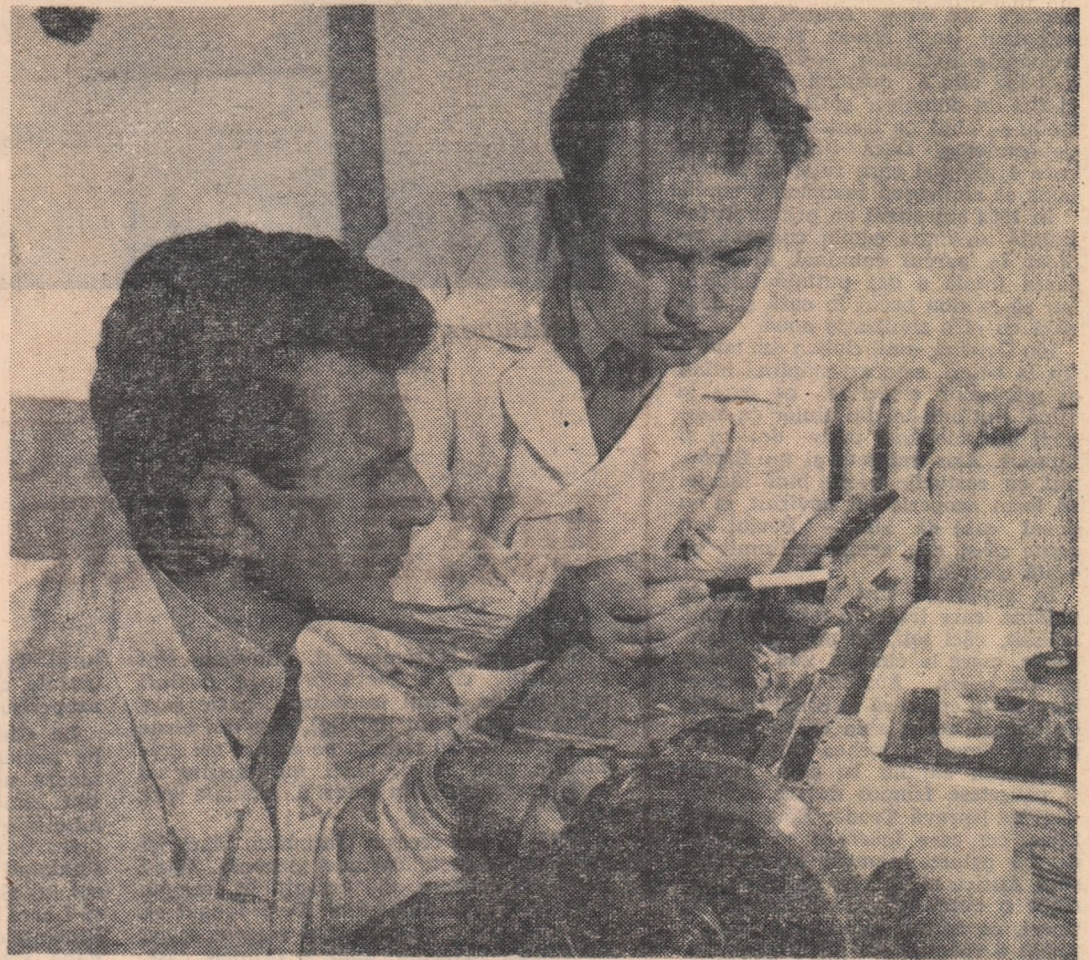
Au trecut patrusprezece ani, timp în care simțurile țărănimii

noastre s-au ascuțit. Ea aude mai bine glasul partidului nostru, vede mai bine realizările regimului nostru, sub ochii ei crescînd bunăstarea și fericirea poporului nostru, simțind nemijlocit binefacerile muncii laolaltă. Au trecut patrusprezece ani din martie 1949 pînă astăzi. Cum era înainte, cei tineri nu prea știu, cei mai în vîrstă își aduc însă bine aminte, și uneori ar vrea să și uite acest trecut negru, întunecat și aspru. Marele nostru poet Tudor Arghezi, spunea cu prilejul aceleiași istorice sesiuni extraordinare a Marii Adunări Naționale din primăvara anului trecut: „Sînt unul din martorii în viață ai unui trecut nerușinat și nemernic...”

În acest trecut nemernic și nerușinat au trăit și au luptat — și uneori și-au dat și viața — oameni care și-au închinat viața unui crez de dreptate socială și de mai bine pentru poporul nostru muncitor.

Idealul acesta a devenit steagul de luptă al clasei muncitoare, al partidului ei comunist. Sub conducerea partidului țărănimia a obținut în primăvara anului trecut birușina deplină asupra acestui trecut nerușinat și nemernic. Și pe bună dreptate poetul putea să spună: „Am simțit bucuria hărănică și belșugului ajuns”.

Belșugul stă astăzi în puterea țărănimii noastre. Munca ei pricepută, organizarea ei laolaltă, din ce în ce mai bună, ajutorul clasei muncitoare, conducerea de către partid a treburilor țării noastre sînt cheazășia că belșugul pe care-l întrevăzuse poetul ieri, va deveni cu fiecare an mai plin, mai mare, mai înfloritor.

Inginerul Constantin Milică, candidat în științe agricole și tehnicianul Nicon Lungu de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea, determinînd însușirile de rezistență la ger a diferitelor soiuri de grâu de toamnă

Știința și producția agricolă

Activitatea științifică din agricultură se bucură de o atenție deosebită din partea partidului și guvernului nostru. Aceasta se poate vedea în condițiile excepționale de muncă din domeniul cercetării și în grija cu care oamenii de știință sînt îndrumați să îmbine activitatea de cercetare cu practica agricolă. Or, e lucru știut că aceasta este posibil numai în condițiile agriculturii socialiste.

Este binecunoscută activitatea științifică a stațiunilor experimentale pentru producerea și livrarea semințelor de soi din care gospodăriile colective cultivă suprafețe tot mai mari. În anii următori se va cultiva cu sămînță selecționată toată suprafața care se însămînțează în țara noastră cu grâu, porumb, floarea soarelui și alte plante. De exemplu Institutul de cercetări de la Fundulea, precum și stațiunile experimentale de la Șimnic Lovrin, Turda, Suceava, Podul Iloaiei, Mărculești, Valul lui Trăian etc. sînt mari producătoare de să-

de prof. dr. AMILCAR VASILIU
membru corespondent al Academiei R.P.R.

mînță selecționată, mai ales de porumb, grâu, floarea soarelui și celelalte plante care se cultivă în zonele respective.

Stațiunile experimentale au livrat anul trecut (1962) pentru sămînță: 2.078 tone porumb, 1.903 tone grâu, 437 tone floarea soarelui, 32 tone sfeclă de zahăr, ca și cantități apreciabile de sămînță din multe alte plante, apoi puieți, pomi, butași, altoi, animale de reproducție, pui, ouă etc.

Grîului și porumbului li se dau foarte mare atenție din partea oamenilor de știință și ele sînt plantele la care gospodăriile au încă mult de lucru pentru a corespunde sarcinilor trasate de partid și de stat. În ce privește porumbul, oamenii de știință au expus în fața consiliilor agricole regionale cele mai noi rezultate privind soiul, măsurile

agrotehnice și celelalte amănunte ale cultivării în anul acesta. La fel s-a făcut și cu grîul. În ce privește culturile de sfeclă și cartof s-au ținut sesiuni de curînd. An de an au loc astfel de sesiuni unde se întîlnește știința cu practica la toate specialitățile.

Pe lîngă stațiunile amintite, sînt încă și alte multe stațiuni experimentale agricole, horti-viticele și zootehnice în care lucrează cîteva sute de oameni de știință la rezolvarea problemelor privind agrotehnica plantelor de cîmp, cultura și ameliorarea legumelor, pomilor, viței de vie, pășunilor, fînețelor și plantelor furajere, creșterea și ameliorarea raselor de animale etc. Dacă la aceste forțe științifice de cercetare, se adaugă și marea armată a corpului didactic din institutele agronomice de învățămînt superior și din școlile de agricultură, se înțelege ce mare sprijin pot avea gospodăriile noastre colective în munca lor susținută și atît de variată. Astfel s-a ajuns ca peste tot să se desfășoare o largă și folositoare colaborare între știință și practică.

Cursurile agrozootehnice de masă, școlarizarea președinților și a brigadierilor etc., sînt făcute cu multă rîynă direct de

oamenii de știință, sau de cadre pregătite de aceștia ori pe baza materialului experimental pus la dispoziție de lucrătorii științifici. Contribuția oamenilor de știință s-a împletit zi de zi cu activitatea colectivităților.

Sesiunile științifice care se organizează în fiecare an la regiuni, sînt de asemenea prilejuri unde colectivității fruntași vin în legătură cu oamenii de știință de la care află ultimele noutăți bune de aplicat în producție. Schimbul acesta de experiență este folositor și oamenilor de știință care auzind, dar mai ales văzînd la fața locului în gospodărie nevoile acestora, vor ști cum să-și conducă în viitor cercetările lor pentru a rezolva problemele care îi preocupă pe oamenii din producție.

Contactul stabilit pînă acum trebuie să devină și mai strîns în interesul ambelor părți. Este de așteptat ca sfatul științei să devină mai concret și potrivit cu condițiile locale să ajungă în fiecare gospodărie prin specialiștii de acolo, prin căminele culturale și prin cîț mai mulți colectivisti. În modul acesta se pot rezolva toate problemele care interesează bunului mers al gospodăriilor colective. De la împletirea științei cu producția sa așteaptă recolte mari, bune și leftine.

Pe malul BUZĂULUI

Numele unor aşezări vechi, cindva cătune sau foste sătucuri care fiecare avea un nume ca să se deosebească unele de altele, din moşi strămoşi, fie Putineiu, Dimbul Morii, Malul Spart, Polovraci, fie altfel, s-au păstrat nealterate peste veacuri şi evenimente. Alteori denumirea cite unui loc se schimba după cite vreun fapt, de pildă Potigraful, denumire care vine de la un tipograf călugăr retras din minăstire într-un sat. Neputînd rosti cuvîntul străin de limba curată românească, ţăranii i-au zis potigraf... Alteori numele cite unui sat a rămas ca o amintire, nu întotdeauna veselă, ieşită din cite un nume şi o moşie, răstălmăcite de graiul popular: Costineşti, Şuşeşti, Domneşti, paralel cu personajele de basm luate de fapt din lumea boierilor, ca Papură-Vodă, Setilă, Flămînzilă...

Cîntecul, povestea ori snoava, dublate de înţelepciunea, citeodată pasivă, a proverbului, erau singurele posibilităţi de răbufnire şi de batjocorire a stăpînirii aspre.

Condeii a poposit la Şuşeşti: comuna e azi de două ori mai mare decît pe timpul domnului Soutzou, care stabilea o descendenţă „nobilă” pe parale, pe chefuri, şi înrudiri. Pămînturile întinse, moşiile fără capăt, satele cu bordeie, cu oameni, cu vite, cu grîne, erau odinioară ale lui.

În timp ce pe uliţa satului copiii umblau cu buricul gol, prînzul şi cina omului erau păsatul şi vatra nu îndestula gurile flămînde, citeva hectare de cîmp frumos şi neted aşteptau lingă conac şi la ospeţe avioanele invitaţilor. — Coborau din avioane cite o doamnă slăbănoagă şi cite un domnişor gătit, schimonosindu-se cînd pe franţuzeşte şi cînd pe nemţeşte. Dacă i-ai fi întrebat care e gîsca şi care raţa, ar fi răspuns că amîndouă seamănă a curcă.

În 1962 şuşeştenii au primit în folosinţă un mare cămin cultural, ridicat în parcul comunei. Electrifierea totală a dat putinţă fiecăruia om să-şi aibă becul în casă şi deodată cu el o civilizaţie nouă.

Ion Catrina, umil cioban din tată-n fiu la boieri, este azi stăpînul blind al mioarelor colectivei, pe care le mîna cîntîndu-le din fluier cu ucenicii lui ciobănei peste dealuri şi tăpşane. Are trei fete şi un flăcău, toţi cu rosturile vieţii bine făcute. În locul acoperişului povîrnit, ei au durat case de zid. — Baciul Ion poate să-şi dea acum mulţumit pe ceafă căciula!

În bibliotecă sînt vreo 10 000 de volume, care trec din mînă în mînă la citit, căci toţi, cu mic, cu mare, citesc, merg la cinema, vîd, înţeleg, se luminează. Auzîndu-i cum vorbesc nu ai crede că în urmă cu 20-30 de ani pe acolo abia ciţiva oameni puteau descifra buchea cărţii.

Bărbaţii satului îşi aduc aminte şi povestesc frumos despre învăţătorii de ispravă Teodor Epureanu şi Luca, cei care încercau să răspîndească printre oameni cartea. Azi soţii Aurica şi Teodor Epureanu au făcut o bună brigadă artistică din tineri, cu care a ajuns pînă la faza finală a concursului de brigăzi. Tovarăşul Luca e mai tînăr ca în alte vremi şi la fel de sprinten în iniţiative de tot felul. Satul se poate mîndri cu o expoziţie de costume populare neaoşe cu variate acţiuni culturale, cu echipe de cîntec şi joc, şezători şi în plus cu un mare teren de sport.

Filica lui Ion Olteanu, silit cîndva să slugărească împreună cu tot satul, nestăvilitelor pofte de înavuţire boierească, învaţă azi copiii în şcoala cea nouă, învăţătoare fiind, iubită şi ascultată de elevii ei. — O răsturnare de obiceiuri, de fapte, de epocă...

Şuşeştii ieri: „Îl ştim şi vrem să-l uităm cit mai repede”, ne spun sătenii cînd vorbim de satul vechi.

Şuşeşti azi: două gospodării agricole colective, o gospodărie de stat, oameni înavuţîţi, o şcoală agricolă, pe lingă toate celelalte. Şi în plus îl au pe tovarăşul Ferdinand Ecaterina, candidat în alegerile pentru sfatul popular. La toamna viitoare, cînd vom poposi din nou pe malul Buzăului la Şuşeşti, vom găsi şi alte lucruri noi înfăptuite desigur sub îndemnul alesului şi al fruntaşilor satului şi condeii va avea din nou prilejul să le însemneze pe răbojul timpului nostru nou. Pînă atunci spor la muncă şi belşug în toate!

BARUŢU T. ARGHEZI

MARIUCA

Foto A. CARTOJAN

PLAIURI MARAMUREŞENE

Străbatem Maramureşul. Minunate sînt priveliştile ce se oferă privirii: dealuri străjuite de munţi împăduriţi, peste care iarna şi-a aşternut linţoliul, case din birne de stejar, ogrăzi risipite pe costişe ori grămădite prin lunci, porţi meşteşugite cu artă, acoperişuri din şindrilă, ţuguiate spre cer.

Ivită de sub creasta Gutinului, Mara îşi saltă apele peste cascade mărunte, vrînd parcă să coboare, din treaptă în treaptă, pînă la porţile Sighetului. De-a lungul ei, se înşiră satele. În clipa cînd şoseaua scapă de chinga păsurilor, apar şi primele case. Întîlnim un flăcău zdravăn cu gubă mişoasă pe umeri şi clop tras mîndru pe o ureche.

- Ce sat e acesta, flăcăule?
- Crăceşti, să iertaţi.
- Şi de ce-i spune aşa?
- Ia, de la nişte pîrdalnice de pîraie.

Într-adevăr, numele satului nu e tocmai poetic şi locuitorii lui îl însoţesc întotdeauna, în faţa străinilor de cite un „să iertaţi”. Satul este însă plin de poezie. Nicăieri în Maramureş nu găseşti porţi sculptate cu atîta măiestrie ca aici, nicăieri costumele maramureşene n-au prinse în ele atîta migală şi frumuseţe. Două treimi din trăitorii acestei aşezări, care iubesc atît de mult frumosul, erau în trecut analfabezi. Există în sat pînă nu demult, o clădire gata să se dărîme, care ţinea pe vremuri loc de şcoală. Acum n-a mai rămas nici urmă din ea, deoarece, după terminarea celor două şcoli noi, primul lucru pe care l-au făcut sătenii a fost să o dărîme.

În Deseşti, comună mare cu 3 sate, te lzebeşte mulţimea caselor noi. Unul dintre tovarăşii de călătorie se apucă chiar să numere. Şi lese un calcul surprinzător: din trei case, două sînt noi. Acesta nu este însă singurul indiciu al ritmului înnoirilor de pe aici. În comună există acum 2 magazine universale, 3 şcoli, 2 grădiniţe de copii, un dispensar medical, cămin cul-

tural. Toate noi. Aparat de radio nu avea înainte nimeni. Acum se pot număra pe acoperişuri zeci de antene.

La Giuleşti, comună frumoasă, aşezată pe partea stîngă a Marelui, hălăduia odinioară un moşier, Ion Dunca. Amarnice sînt „amintirile” pe care le-a lăsat el în inimile giuleştenilor. Cineva povestea că a prins odată boierul calul unui om sărac smulgînd citeva smocuri de iarbă din izlazul lui. Şi l-a obligat boierul pe bietul om să-i care la cărămidă pînă la murit calul. Bineînţeles că nu i-a dat nimic pentru paguba asta.

Unul, Gheorghe Oanţă, acum bărbat în puterea vîrstei, a trebuit tot aşa, nu numai să îndure o bătaie zdravănă pentru două mere luate din livada moşierului, ci să-i şi munească patru zile.

Aşa o duceau giuleştenii. Mulţi dintre ei nu aveau nici case, ci trăiau ca „jeleri”, adică stăteau cu „chirie” în colibe ridicate de boier.

Analfabetismul bîntuia în fiecare casă. Abia un sfert din populaţie dacă ştia carte. Acum există în centrul comunei o şcoală de opt ani cu etaj, cuprinzînd 8 săli de clasă, internat, muzeu de ştiinţe naturale, laborator, bibliotecă. Giuleştiul are grădiniţă de copii, casă de naşteri, dispensar uman şi dispensar veterinar, magazin universal sătesc, cămin cultural. Nu de mult a fost construită şi o baie, iar în 1960 întreaga comună a fost electrificată.

Am stat de vorbă cu un bătrîn:

— Moşule, de cite ori cumpăraţi înainte zahăr şi ulei?

— Apăi taică, de două ori pe an. De paşti şi de crăciun şi asta, numai în anii cînd ne mergea bine.

Am intrat în noul magazin sătesc. Gestionarul ne-a informat că în primele 10 luni ale anului 1962, de pildă, oamenii care înainte vreme gustau zahărul de două ori pe an, au cumpărat: 16.500 kg zahăr, 21.100 litri ulei, 6.100 kg slănină şi untură, 52.600 kg făină albă şi multe altele.

Acolo unde Mara îşi uneşte apele cu Iza,

SECERIS DE IARNĂ

Cînd urlă lupii, noi sec
Cînd cîntă cucul, noi te

(Dintr-un cîntec al
torilor)

Pe Dunăre să vii cînd hohotesc
Furtunile ce fug apoi sirepe
De parcă-n miazănoapte, după ur
Prin codri vechi, s-ar duce vînător

Acolo-n Deltă, din visare smulşi,
În zorii să vezi plecînd secerătorii
De parcă-n miazănoapte, după ur
Prin codri vechi, s-ar duce vînător

Şi-n vîfor alb ce bate ca un zbor
Să te-nfiori cînd vidra se răsfăţă
Sub snopli care cad tremurătorii
Din palma mea fierbinte, peste gl

Cînd păsări nu-s pe plaiuri, şi de
Vezi una doar suind: elicopteru
Ce-apoi coboară fulgerînd prin ge
De peste lupi, urlînd, răsună ceru

Acolo să-ntrezezi în viitor
Ce-i Dunărea, cu cine se măsoar
Cînd lanurile-i cad scînteietor
Ca un arcuş, năvalnic pe-o vîoa

MIHAI GA

GÎNDIND LA VIITOR

Am optsprezece primăveri. Atît
Şi sufletul sonor ca o vioară
Şi pasul către miine hotărît!
Am să votez acum în ziua oară!
Am să votez! Sînt om deci, cet
Răspund şi eu de-a ţării înflorir
Am să votez! Sînt mîndru că ex
Şi lupt sub steagul tău cutezător
Partid, ce porţi spre evul comun
Destinele acestui drag popor!

Am să votez gîndind la viitor!

SORIN COMA

se află comuna Vad. Comună mare şi
moasă, îndrăgită de maramureşeni.

„Citu-i Maramurăşu
Nu-i oraş ca Sighetu
Şi comună ca Vadu...”

Aşa o alintă cîntecul. Am poposit la
minul cultural. Marea clădire era în
dată de lumină. Speram să găsim la
cru” faimosul cor de aici. Dar corul
avea repetiţie în acea zi. Repeta în sch
formaţia de teatru. Era plăcut să vezi
cît talent îşi interpretau rolurile tin
colectivişti Ileana Ardeleanu, Dumitru
badiş şi Maria Trifoi. Lumina se revă
din belşug şi la biblioteca cu aproape 7
de volume. În fişe erau trecuţi 700 de
titori.

Şi cînd te gîndeşti că şi aici 60 de
cutori dintr-o sută „semnau” odinio
cu... degetul.

Ultima comună de pe cursul Izei,
tuată chiar lingă izvoare, e Moisei.
spune că a venit aici odată, pe vrem
înainte de alegeri, un candidat ţărăn
Lucrurile s-ar fi întimplat cam aşa:

Candidatul s-a urcat pe o fereastră a
măriei şi a început:

— Fraţi ţărani, votaţi-mă, şi vă a
dreptatea.

— Aduceţi învăţători, domnule —
răspuns sătenii. — Că n-avem...

— Daţi-mi votul şi scăpaţi de nevoi...

— Mai bine am scăpa de bogătan
de circiumari, domnule, că ne jupoale

— Votaţi-mă, a strigat într-un ex
electoral candidatul — şi vă aduc şi ste
de pe cer.

— Stelele nu le aduceţi dumneavoa
Da, iaca, au sosit jandarmii...

Au trecut anii. Boierii şi deputaţii
teapa demagogului ţărănist s-au dus
apa Simbetei. Totuşi, „stelele” au apă
pe uliţele Moiseiului. Nu aduse din cer
prinse de oameni pe stîlpi. Spuza lumin
electrice a apărut aici, în munte, ad
de orînduirea democrat-populară. Iar
cinematograf au văzut un film care,
aceleaşi zile, era anunţat cu litere mar
pe ecranele Capitalei.

Am văzut pe Iza-n sus, într-o sing
zi, o puzderie de flori ale vieţii noi,
care am înmănunchiat în aceste rînc
un mic, un foarte mic buchet.

VASILE TINC

Noi metode pentru combaterea dăunătorilor

● Citeva cifre astronomice dintr-o entomologie agricolă ● Sterilizarea prin iradiere a insectelor ● Microbii la... lucru ● Metode sonore de atragere a dăunătorilor.

Pagubele produse de diferiții dăunători ai culturilor de cimp și ai boabelor, în timpul păstrării acestora, sînt enorme. După datele publicate de savantul sovietic V. N. Scogoleov în lucrarea „Entomologia agricolă”, în fiecare an, dăunătorii distrug pe tot globul 33.000.000 tone, adică 6 la sută din producția totală de cereale, plus 50.000.000 tone sau 10 la sută din boabe în timpul păstrării lor în magazine și depozite.

Protecția plantelor împotriva dăunătorilor reprezintă o problemă mereu actuală. De aceea, oamenii de știință din lumea întreagă fac cercetări susținute în vederea găsirii unor metode de combatere a dăunătorilor, mult mai perfecționate și mai eficiente decît cele folosite pînă acum.

Atomul împotriva insectelor

Succese remarcabile au obținut în acest domeniu savanții sovietici. Una din armele de luptă împotriva dăunătorilor, o constituie radiațiile atomice. În laboratorul de biofizică al Institutului Unional pentru protecția plantelor s-a stabilit că desinfecția cu ajutorul radiațiilor ionizante a hambarelor, a grăunțelor, a diferitelor produse agrolimentare și a ambalajelor lor, le apără împotriva dăunătorilor.

Sterilizarea insectelor cu ajutorul izotopilor radioactivi s-a folosit în combaterea muștelor parazitare care atacă animalele, și în prezent se experimentează această metodă pentru protecția plantelor. Prin iradiere se obțin în laborator masculi sterili ai unei anumite specii de insecte dăunătoare. Punînd continuu în libertate astfel de masculi iradiați, ouăle produse de femele după împerecherea cu aceștia devin sterile, ceea ce duce la lichidarea treptată a dăunătorilor.

Experimental s-au sterilizat loturi de 500 rupe de 5 zile prin iradiere cu 2.500 R radiații gama emise de cobalt radioactiv. Muștele obținute au fost lansate din avion pe o suprafață de 3 km. Operația repetată săptămînal timp de 4 luni a dus la dispariția populației de dăunători.

Microbiologia și protecția plantelor

O metodă biologică foarte răspîndită în Uniunea Sovietică constă din infec-

țarea dăunătorilor cu microbi sau virusuri. Această infectare artificială duce la îmbolnăvirea insectelor și în ultimă instanță la moartea lor. Cercetătoarea sovietică A. A. Evlahova a utilizat în acest scop ciuperci microscopice. Ciupercile din genul *Empusa* și *Entomophthora* au produs îmbolnăviri masive care s-au răspîndit pe suprafețe imense, determinînd moartea fulgerătoare a insectelor vătămătoare.

A. A. Evlahova a elaborat metode simple de preparare în laborator a unei cantități mari de „material infectant”.

Alteori se asociază metode chimice cu cele biologice. În cadrul lucrărilor conduse de N. A. Telenghi, în U.R.S.S. s-a urmărit slăbirea prealabilă a insectelor prin insecticide de tipul D.D.T.-ului. Astfel pregătite, insectele s-au contaminat mai ușor și au murit mai repede.

Metodele biologice sînt considerate de savanții sovietici superioare celor chimice. Ele au avantajul că sînt selective, microbii sau virusurile atacînd numai insectele respective, pe cînd substanța chimică nu alege, ucigînd atît insectele dăunătoare cît și cele folositoare, precum și păsări etc.

Fantezie în știință

Iată și citeva metode de luptă împotriva dăunătorilor, desprinse parcă dintr-un roman științifico-fantastic.

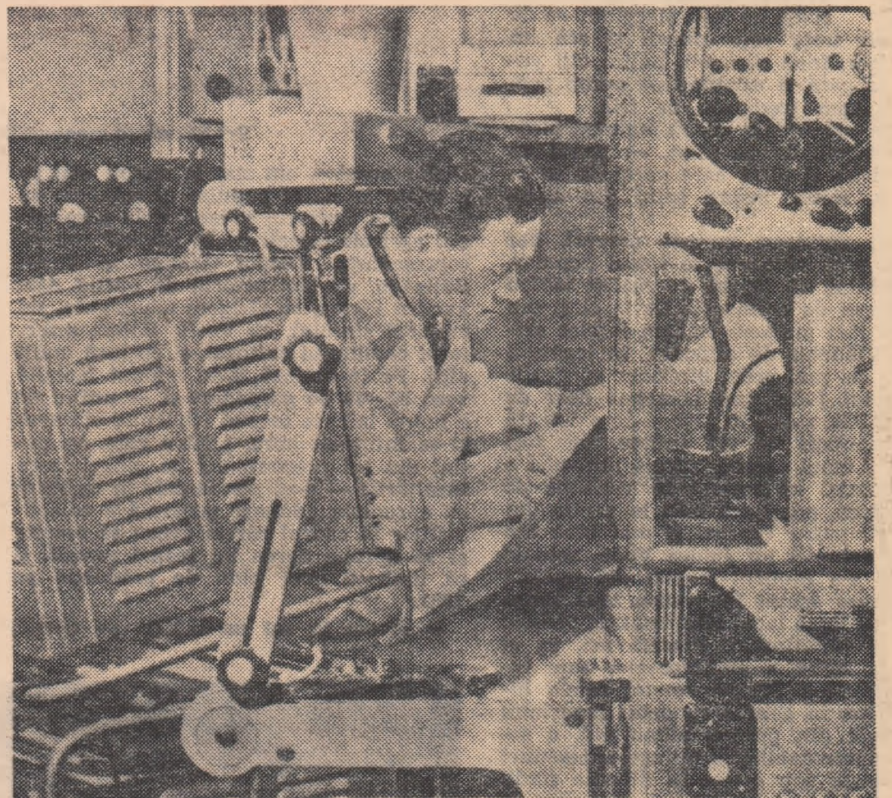
Într-o regiune bîntuită de lăcuste se află instalat un difuzor și lîngă el o enormă pompă absorbantă. Din difuzor se revarsă glasul lăcustei ce-și cheamă perechea și spre aceasta zboară toate lăcustele, care sînt imediat „înghițite” și distruse de pompa absorbantă.

Oricît de fantezistă pare scena pe care am descris-o, ea nu este de loc inventată. Asemenea experiențe au fost făcute de oamenii de știință din China și India, înregistrînd în prealabil „cîntecul” lăcustelor pe bandă de magnetofon.

Dar „junele” dăunător poate fi atras în cursă și în alt fel. El are toate indicațiile că într-un anumit loc se află „femele” sa mult visată. Îi simte mirosul și pleacă într-acolo. În locul femelei, găsește însă un aparat care îl distruge. În acest caz s-au utilizat în Franța substanțe extrase din abdomenul femelelor unei specii de molii. Substanța, care exercită o puternică atracție asupra masculilor de aceeași specie, a fost împrăștiată în direcția vîntului, în cantități foarte mici. Acestea au fost suficiente pentru a atrage insectele masculine și a le distruge.

În lupta contra dăunătorilor știința nu și-a spus încă ultimul cuvînt. Dar aplicarea îmbinată a mijloacelor chimice, biologice și fizice reprezintă arme eficiente, care se aplică și în agricultura noastră.

Dr. E. ROȘIANU

Ultrasunetele joacă un rol tot mai important în diagnosticarea și tratamentul diferitelor boli. Acestui scop îi este destinat și complicatul aparat „UZD-4” construit în Uniunea Sovietică.

Ce este magnetotropismul?

● Experiențe interesante în lumea vegetală ● Polii magnetici ai Pămîntului și... plantele ● Aplicații practice.

Se crede îndeobște că principala deosebire dintre animale și plante constă în faptul că unele dintre aceste ființe se pot mișca, pe cînd celelalte ar fi lipsite de posibilitatea mișcării. Nimic mai eronat! În natură există numeroase animale care nu se pot mișca (bureții, mărgeanul, dediteii de mare, stridiile etc.), iar plante ca urmare a forței exercitate care e drept nu fac totuși posibilă deplasarea dintr-un loc în altul.

Plantele se mișcă?

Au fost înregistrate pînă în prezent 12 mișcări caracteristice ale plantelor. Dintre acestea, magnetotropismul descoperit și studiat de biologul sovietic V. A. Krilov este cel mai interesant.

Magnetotropismul se manifestă la plante ca urmare a forței exercitate de magnetismul terestru asupra celulelor vii. El este în primul rînd „responsabil” de faptul că rădăcinile

plantelor cresc în jos, spre centrul pămîntului, în vreme ce tulpinile se îndreaptă în direcția opusă. Dacă o plantă e așezată orizontal, virful rădăcinii se curbează după cîtva timp în jos, iar al tulpinii, în sus.

Dar acest fenomen nu se produce numai în natură, el poate fi imitat și în laborator. Experiențele făcute de V. A. Krilov și G. A. Tarakanova au arătat că semințe orientate spre polul magnetic nordic al Pămîntului și altele orientate către polul magnetic sudic nu se dezvoltă egal. Cele îndreptate spre polul sud magnetic au crescut mult mai repede decît cele orientate spre nord. În același timp, dezvoltarea rădăcinii și a tulpinii a fost mai intensă la cele orientate sudic decît la cele nordice. Mai mult chiar, rădăcinile și tulpinile orientate nordic s-au încovoiat și s-au îndreptat în cele din urmă tot spre sud.

Magneții artificiali folosiți experimentale ca urmare a forței exercitate viitor magnetotropismul va putea crea „la comandă” plante mai mari, cu dezvoltare mai rapidă și mai rezistente.

E. ROMAN

SFATUL MEDICULUI :

Dintre bolile stomacului se întîlnesc mai des ulcerul stomacal și duodenal. Duodenul fiind o continuare a stomacului, face legătură între el și intestinul subțire. Seamănă cu un stomac în miniatură. Pereții stomacului și ai duodenului au aceeași structură din patru straturi: mucoase, submucoase, musculoasă și seroasă. Ulcerele mai frecvente apar pe suprafața mucoasei ca niște rani superficiale, rotunde sau ovale, de diferite mărimi. Ele se adîncesc în straturile mai profunde cînd devin cronice. Ulcerele au preferință pentru vîrsta de 20-40 ani și se întîlnesc mai des la bărbați decît la femei. Aceasta se explică prin abuzul ce-l fac bărbații cu băuturile alcoolice și tutun. factorii principali ce favorizează apariția ulcerelor.

Alți factori care contribuie la apariția ulcerelor sînt produsele alimentare greu dige-

rabile și iritante introduse în organism nerațional și dezordonat. Astfel, carnea conservată, vînatul, piperul, muștarul, hreanul, oțetul, sosurile picante, murăturile, piinea neagră, plăcintele, irită mucoasa stomacului, care secretă o cantitate mai mare de suc gastric acid și se inflamează dînd naștere unor gastrite hiperacide. Ele preced apariția boalei ulcerose, dînd posibilitatea formării unor eroziuni (rani, rosături) pe suprafața mucoasei. Cu timpul aceste eroziuni se infectează cu microbi; existenți într-un focar dentar, amigdalian sau apendicular transformîndu-se în ulcere cronice. Stările nervoase, surmenajul, astenia iau parte și ele în mecanismul de formare a ulcerului.

De obicei bolnavii de ulcer suferă din cauza durerilor, vărsăturilor sau a complicațiilor

lor. Durerile pot apărea imediat după masă sau cîteva ore mai tîrziu. Aceasta depinde de locul unde e situat ulcerul. De pildă, în ulcerele duodenale durerile apar mai tîrziu și uneori sînt înlocuite cu o senzație de foame dureroasă, mai ales noaptea, alături simt arsuri sau apăsare dureroasă.

Vărsăturile apar simultan cu durerile, sînt spontane și abundente și după care bolnavul de obicei simte o ușurare. De aceea unii bolnavi își provoacă în mod voluntar vărsături ca să se ușureze. Bolnavii de ulcer datorită acestor vărsături slăbesc, se anemiează, deși pofta de mîncare rămîne excelentă.

Hemoragiile gastrice constituie un simptom foarte important al acestor bolnavi, reprezentînd totodată și o complicație serioasă a ulcerului, fiind datorate ruperii

unui vas din ulcer. Ele apar în plină activitate sau chiar în somn. Dacă vasul distrus este mai mare se produc hemoragii abundente care pot pune în pericol viața bolnavului. O parte de sînge din stomac se evacuează spre intestin, scaunul căpătînd culoarea păcurei, ceea ce se întîlnește mai ales în ulcerele duodenale.

Dintre complicațiile ulcerului, cea mai gravă o constituie perforația tuturor straturilor și pătrunderea infecției din stomac în cavitatea abdominală. Se produce o catarsă abdominală cu apariția unor dureri asemănătoare cu aceea produsă de străpungerea abdomenului cu un pumnal. În aceste cazuri bolnavul trebuie supus imediat unei intervenții chirurgicale, altfel în timp de 2 zile poate să moară.

De aceea în toate cazurile

de apariție a unor turburări gastro-intestinale, trebuie să ne adresăm unui medic, singurul în măsură prin mijloacele cele mai perfecționate de investigație, să pună diagnosticul și să precizeze stadiul și caracterul ulcerului. Bolnavul trebuie să dea ascultare sfaturilor medicale dacă vrea să se vindece. Tratamentul ulcerului poate fi medical sau chirurgical. Baza tratamentului medical constă în respectarea riguroasă a regimului alimentar. Mai sînt încă bolnavi, care au păreri proprii în privința tratamentului acestei boli cu țuică fiartă sau buroi. Alții, își pun pahare și chiar oale calde în regiunile dureroase neștiind că-și pot complica boala prin aceste metode ajungînd la necesitatea unor operații de urgență.

Dr. B. GRIGORE

ULCERUL STOMACAL ȘI DUODENAL

CU ZIMBETUL PE BUZE

Hurducăind pe drumul desfundat de apă și lăsând în urmă o trîmbă groasă de fum inecăcios, camionul de patru tone înainta anevoie tușind și gemînd la fiecare urcuș.

Pe platforma acoperită cu prelată, aproape 40 de oameni ascultau cu atenție, fără să le pese de zdruncinături, la Anton Scutaru, un bărbat robust și vioi, cu șapca dată mult pe ceafă, fapt ce lăsa să se vadă un păr țepos, încăruntit de ani. Cunoscut ca om de duh și povestitor neîntrecut, nea Anton, cum îi spuneau oamenii, nu-și dezmințea nici de astă dată talentul care-l făcuse atît de popular. Povestea despre parodia așa-ziselor alegeri de pe vremea regimului burghezo-moșieresc, dînd ca exemplu o înîmplare hazlie, petrecută în satul său natal. Și, cum majoritatea celor din mașină erau tineri și nu apucaseră acele vremuri întunecate, ascultau cu o vie curiozitate spusele povestitorului.

— Ei, cîți mulți panglicari forțoteau pe la noi cînd se apropiau alegerile!... — exclamă cu năduf Anton Scutaru, privind undeva, în albastrul fumului de țigară. — Mi-aduc aminte ca acum. Pleca un marțafaj de candidat și venea altul, de alt partid burghez. Și dă-i cu alte brașoare și promisiuni...

„Oameni buni! Voi aveți mare nevoie, aici, de-un ștrand ca să vă îmbăiați seara, cînd veniți prăfuiți de la cîmp. Votați cu noi și veți avea ștrandul”, pâlăvrăgea unul. Sau, altul: „Iubiții mei țărani, vă aduc o veste plăcută: în programul nostru a fost stabilit să vă construim o cofetărie în sat. Să vă mai îndulciți și

dumneavoastră, că prea ați fost amăriți din pricina vechilor guvernanti”.

Ei, și printre aștia, destul de mulți la număr, iaca poposind în sat un ăla sclifosit, cu o mustră acră, de parcă toată viața trăise numai cu murături. Ii zicea Pupăzeanu și era avocat. Mulți de la noi și din alte comune ale județului îl cunoșteau ca pe un cal breaz, pentru că învîrtise pe degete multe dintre procesele iscate pentru pămînt între nevoiașii satelor și chiaburime. De obi-

UN „CANDIDAT” DE PE VREMURI

cei, pungașul de avocat juca pe două cărți. Pe de o parte îi amăgea pe bieții oameni că le apăra interesele și le toca o groază de bani, iar pe de altă parte, lucra mină-n mină cu chiaburii sau cu moșierii respectivi, așa că mai toate procesele ei le câștigau. Pe vreo zece sărăceni din sat de la noi i-a adus Pupăzeanu ăsta în sapă de lemn. Printre ei și Tudose Suman, vărul tatii, un om invalid de ambele picioare. „Războiul mi-a luat picioarele și circiumarul Eftimie, cu avocatul lui, m-a calicic și de bruma de pămînt”, se plîngea el. Și cum vă spusei, apare în sat Pupăzeanu ăsta. Se pricopsise hoțul, rîvnea să se facă deputat...

A venit, va să zică, și a chemat oamenii la o adunare în circiuma lui Eftimie.

„Fraților! — a început el cu vocea mieroasă. — Fraților! Dați-mi voie să vă vorbesc ca unor vechi cunoscuți, pe care cîndva i-am ajutat să-și susțină drepturile în fața legilor...”

„Și „să rămînă fără pămînt” — i-au aruncat-o cițiva din zbor.

„Fraților! — o ținea el una și bună, făcîndu-se că nu bagă de seamă cele auzite. — Eu vă asigur că, votîndu-mă pe mine, în curînd satul dumneavoastră va arăta ca un oraș, cu străzi largi și oameni fericiți. Cu parcuri, cu alei, cu statui frumoase și fintini țîșnitoare...”

„Măi, fir-ar să fie, drept cine ne ia ăsta pe noi, de ne tot toarnă atîtea minciuni? — a zis către ai săi Tudose, vărul tatii, nemairăbdînd să-l asculte pe panglicar. — Ia să-i dăm o lecție, să ne țină minte cît o trăi, și să nu se mai creadă că poate imbrobodi pe toată lumea”.

— Și, uite-așa, noi, vreo cinci inși care aveam pică pe el, am pus la cale o ispravă de care s-a dus vestea. Noaptea, așa, pe-ntuneric, l-am luat noi pe avocat mai mult pe sus, din fața circiunii — că rămăsese să doarmă la Eftimie — l-am îmbrăcat în niște țoale de-ale noastre numai petice, apoi l-am legat fedeleș și l-am dus cu căruța la țîrg. Unde credeți? La spitalul de nebuni. „S-a scrintit la cap, bietul de el — am zis cu toții. — O ține morțiș că el e viitorul deputat al comunei, că are nume de pupăză și că, săracul, e de la oraș, nu din satul nostru...”

— Eu sînt avocatul Pupăzeanu — zbiera el. — Avocatul Pupăzeanu Arvinte, viitor deputat!

— Ei, vedeți? Il căinam noi. L-a sărit o doagă, săracul...

Pînă să se dumirească ce și cum, doctorii l-au băgat într-o cămașă de forță și s-au apucat să-i facă tot felul de analize... Noi, bineînțeles, că am plecat și l-am lăsat acolo...

— Și, pînă la urmă i-au dat drumul? — au întrebat oamenii, abia oprindu-se din ris.

— Bineînțeles. Dar pe la noi prin sat nu l-am mai văzut de atunci.

„Acum, fie vorba între noi, mare lucru n-am realizat făcîndu-l pe Pupăzeanu de risul județului. Au avut ei țărăniștii destui hoțomani să-l înlocuiască pe candidatul compromis. Ne-am răcorit, însă, și noi o leacă năduful...”

N. CREANGĂ

— În ce împrejurare l-ai cunoscut pe deputat?
— Am făcut drumul ăsta împreună!

Lenuța e la întîlnire

Către seară, Marin și Grigore jucau ca de obicei o partidă de șah la colțul roșu al gospodăriei, cînd pe ușa se ivi Ion.

— Noroc băieți! Jucăm o partidă?

— Nu cumva te-ai certat cu Lenuța? — îl întepă Marin. — De obicei, la ora asta erai împreună cu ea.

— Astă-seară e ocupată, are o întîlnire.

— Ei bravo — exclamă Grigore — și tu ce spui?

— Păi ce să spun? Dacă are fata întîlnire... are.

— Și... cu cine? — îl iscodi Marin.

— Cu cei din circumscripția de peste pod.

— ?!?

— Da, măi băieți — izbucni Ion în hohot de ris — se întîlnește cu alegătorii din circumscripția unde a fost propusă candidată la deputație...

V. CRISTEA

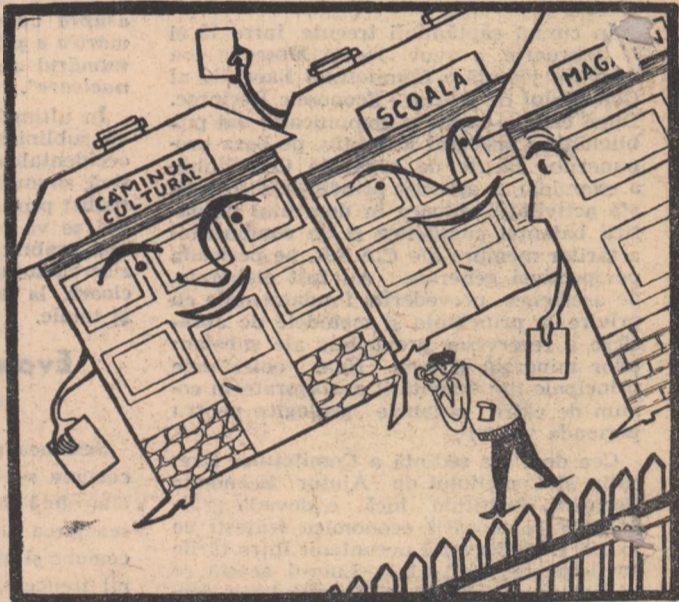
— Vedeți, azi aici se nasc copiii noștri!

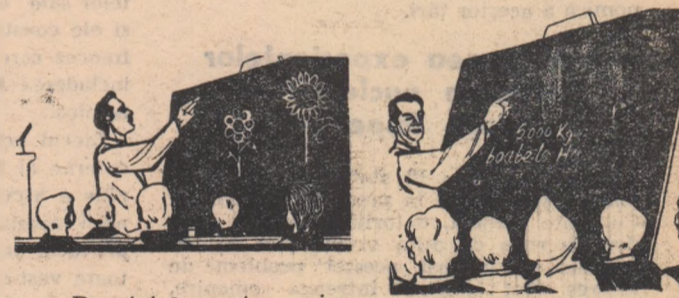
— Ieri, noi ne nășteam aici!

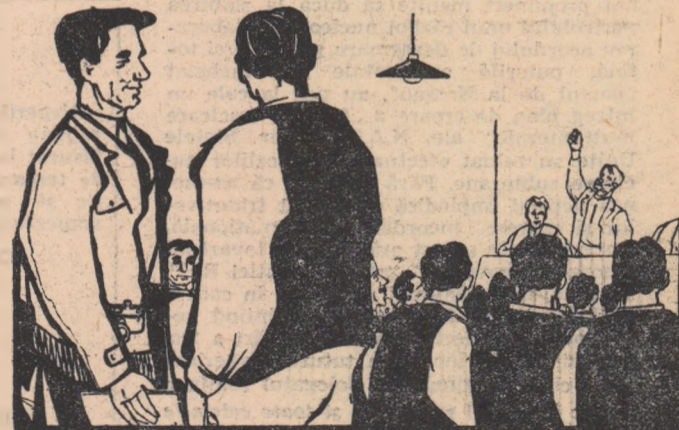
— Și-acum la ce școală sînteți?
— Am terminat elementara și deputatul ne propune să construim una medie!

Căminul cultural! — Vreau să fiu primul la votare Că-s prima lui realizare!

— Deputatul nostru, ziua predă lecții celor mici. — ...iar seara celor mari!

— Și cine-i deputatul?
— Argatul moșierului de ieri!

(Desene de V. VASILIU)